

Projev 1. místopředsedy Senátu u Českého rozhlasu při příležitosti 81. výročí Pražského povstání

5.5.2026 - | Senát PČR

Zveřejňujeme textový přepis projevu 1. místopředsedy Senátu Jiřího Drahoše při příležitosti 81. výročí Pražského povstání a konce 2. světové války, který přednesl dne 5. května 2026 před budovou Českého rozhlasu.

Vážený pane generální řediteli, vážení představitelé obou komor Parlamentu České republiky, vážení páni ministři, vážený pane primátore, vážený pane starosto, vážení představitelé Armády a Policie České republiky, dámy a pánové.

Scházíme se dnes 5. května u budovy Českého rozhlasu, abychom si připomněli jednu z klíčových kapitol našich moderních dějin.

Právě odsud před 81 lety zaznělo volání o pomoc. Volání, které nebylo jen zprávou o zoufalé situaci, ale především výzvou k odvaze, odpovědnosti a jednotě. Lidé, často beze zbraní, se postavili okupantům s vědomím, že svoboda není samozřejmost – že je to hodnota, za kterou se platí, někdy i tou nejvyšší obětí.

Odvaha tehdejších obyvatel Prahy nebyla ani abstraktní, ani rétorická. Byla konkrétní – v rozhodnutích jednotlivců, kteří se navzdory strachu rozhodli jednat. V solidaritě mezi lidmi, kteří si pomáhali. A v hlubokém přesvědčení, že svoboda má smysl.

Dnes čelíme jiným, a přesto neméně důležitým výzvám než v roce 1945. Nejsme, na rozdíl od jiných evropských zemí, okupováni cizí armádou, ale svět kolem nás znovu ukazuje, jak křehké mohou být demokratické hodnoty. Vidíme, jak snadno se může šířit strach a dezinformace, jak rychle mohou vznikat rozpory ve společnosti a jak nebezpečné je, když různí extremisté relativizují pravdu.

Svoboda zkrátka není samozřejmost a demokracie není jednou provždy daný stav. Odpovědnost za jejich udržování neseme každý z nás.

Dnes naštěstí nemusíme stavět barikády z dlažebních kostek. Ale musíme být připraveni stavět barikády jiné – barikády proti lhostejnosti, proti nenávisti, proti lži. Musíme mít odvahu ozvat se, když je ohrožena spravedlnost. Musíme se postavit těm, kdo chtějí rozložit právní stát. A musíme chránit veřejný prostor, ve kterém může zaznívat svobodné slovo – tak jako zaznívalo právě odsud před více než osmdesáti lety.

Oběť těch, kteří tehdy bojovali, nás zavazuje. Ne k patosu, ale k činům. Ne k prázdným slovům, ale k odpovědnému jednání v každodenním životě. Uctěme jejich památku nejen tichou vzpomínkou, ale i tím, že budeme důsledně hájit hodnoty, za které oni bojovali.

Děkuji za pozornost.

<https://www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?id=4050>